

Link klimaat en gezondheid pluimvee verduidelijkt

Wilma Wolters

De Masterclass Klimaat en gezondheid bij vleeskuikens is geslaagd: de tien deelnemers gingen aan het eind van de dag naar huis met de antwoorden op de vragen waarmee zij binnenkwamen. De focus lag vooral op het sturen op een optimaal stalklimaat en de consequenties voor de gezondheid van de dieren als die niet optimaal is.

De goede beoordeling van de deelnemers stemde organisatoren Dineke Rietveld, GD Academy, De Heus Voeders en Agrivaknet logischerwijs tevreden. Rietveld: "Deelnemers komen met bepaalde vragen, die inventariseren we van tevoren. Om die leervragen

proberen we het programma heen te buigen." Er namen tien mensen deel aan de Masterclass. De helft daarvan was dierenarts, de andere helft bestond uit adviseurs en specialisten uit de voer- en bankwereld. Het was een mooie gemêleerde groep, met mensen die nog niet zolang in het vak zitten en meer ervaren specialisten. Rietveld is ook tevreden met het aantal. "In kleine groepen zoeken mensen elkaar gemakkelijker op, delen vlot praktijkvoorbeelden met elkaar en stellen sneller vragen. Met een klein aantal deelnemers is er ook tijd om die eigen zaken in te brengen. En zo ook van elkaar te leren."

Theorie en praktijk

In de Masterclass werden klimaat en gezondheid gekoppeld, de verschillende sprekers legden er relaties tussen. "Dat is een iets bredere insteek dan een technische bijscholing die vaak op één thema geënt is", weet Rietveld. Er kwam veel theorie aan bod in de verhalen van Willem Dekkers en Robert Jan Molenaar van GD, en John van Helden van De Heus Voeders. Daarnaast mochten de deelnemers zelf sectie doen op vleeskuikens in de sectiezaal van GD. Daarbij werd met name gekeken naar de luchtwegen. "Het was goed om voorbeelden te zien", aldus Rietveld, "want die kom je niet altijd in de praktijk tegen." Verder kregen de deelnemers opdrachten op het gebied van klimaat. Wat gebeurt er in de stal als de temperatuur daalt, wat betekent dat voor de luchtvochtigheid en voor de ventilatie in de stal? Welke ventilatiecapaciteit is nodig bij een bepaald aantal dieren in een stal met een bepaalde oppervlakte? Dat soort vragen mochten de deelnemers in groepjes beantwoorden. Rietveld weet dat voor veel adviseurs klimaat in de stal toch een beetje een abstract thema blijft. "In de dierenartsopleiding bijvoorbeeld komt het wel aan bod, maar vormt klimaat zeker niet de hoofdmoot. Verder is het toch wel een technisch verhaal, en ook als je dat snapt, betekent dat niet dat je er in de praktijk direct advies over kunt geven." Daarom kwam het beoordelen van klimaat in de praktijk en klimaat in stallen met uitloop in de Masterclass aan bod en werd besproken

Gemêleerde groep

De deelnemers aan de Masterclass bestonden uit een gevarieerde groep.
Foto: Dineke Rietveld

aan welke knoppen je kunt draaien om het klimaat te optimaliseren. Het doel was dat de adviseurs nu voldoende bagage hebben om het goede gesprek te voeren, met de goede vragen te komen. In de ochtend was er vooral aandacht voor gezondheid: wat zijn de consequenties van een suboptimaal klimaat in de vleeskuikenstal op de gezondheid van de dieren? Met name het voor- en najaar zijn de lastige periodes om een goed stalklimaat te behouden. "Soms zijn de invloeden direct, bijvoorbeeld bij luchtwegaandoeningen", vertelt Rietveld. "Soms zijn ze indirect: doordat de weerstand daalt, krijgen secundaire ziekteverwekkers een kans."

Ook voor andere diersoorten

De Masterclasses ter verdieping van de vaktechnische kennis gaan volgend jaar een vervolg krijgen. Dineke Rietveld werkt vanuit haar ervaring een nieuw

programma voor pluimvee voor 2023 uit. Henriëtte Rozendaal, kennismakelaar Kalverhouderij, gaat volgend jaar samen met Agrivaknet binnen de groep herkauwers een Masterclass voor agrarische bedrijfsadviseurs organiseren. Ook voor de groep Varkenshouderij wil Agrivaknet vaktechnische Masterclasses organiseren, daarvoor zoekt de vereniging nog een partner om dat gezamenlijk mee te organiseren.

Transitie moeten we met elkaar doen

Agenda

RMV Gorinchem

De Rundvee- en Mechanisatie Vakdagen in Gorinchem richten zich op de agrarische sector in Oost-, Midden- en Zuid-Nederland en de Belgische grensgebieden.

Datum 29 en 30 november en 1 december 2022
Tijd 13.00 – 22.00 uur
Locatie Evenementenhal Gorinchem
Meer informatie www.rmv-gorinchem.nl

Erfbetreder in een veranderende markt: omzet en omzien

Bijeenkomst georganiseerd door provincie Utrecht, Rabobank en Agrivaknet.

Datum 1 december 2022
Tijd 15.00 – 18.30 uur (start buffet)
Locatie Provinciehuis Utrecht, Archimedeslaan 6 in Utrecht
Aanmelden voor 18 november bij roelof.wijma@provincie-utrecht.nl

Dag voor erfbetreiders in provincie Utrecht

Op donderdag 1 december organiseert de provincie Utrecht in samenwerking met Agrivaknet en Rabobank een dag voor erfbetreiders. Er zal die dag aandacht zijn voor de transitie van de landbouw die gaande is. Nicole Lemlijn van de provincie Utrecht: "We kunnen niet meer wegstijgen voor de transitie. Maar een verandering is moeilijk. Niet alleen voor de boeren, net zo goed voor erfbetreiders; die hebben ook veel vragen. We willen hen daarom op deze dag goed informeren en het nut en de noodzaak van de transitie in beeld brengen, en daarover samen discussiëren. Daarnaast willen we de erfbetreiders meenemen in hoe ver we in de provincie Utrecht zijn met de transitie. We willen hiermee ook aangeven dat we de transitie met elkaar moeten doen, dat we daar allemaal een verantwoordelijkheid in hebben en niet alleen de boeren."

Op deze dag hoopt provincie Utrecht een klein stapje bewustwording te creëren in ieders rol in de transitie. Verschillende sprekers uit de hele agrarische keten vertellen deze dag over hun visie op de transitie. "We maken dan tijd om met elkaar van gedachten te wisselen over de toekomst van de sector," aldus Lemlijn. "We kunnen die toekomst alleen samen met alle betrokkenen realiseren."

In september 2020 organiseerde Agrivaknet samen met de provincie Brabant het webinar 'Welke rol spelen erfbetreiders in het veranderende buitengebied?' Noud Janssen: "Dat werd een mooie mix van erfbetreiders en ambtenaren die allemaal bij de boer aan tafel zitten. De samenwerking met de provincie Utrecht wordt een fysieke bijeenkomst met een vergelijkbaar thema: 'Erfbetreder in een veranderende markt: Omzet én Omzien'."

Er zijn verschillende sprekers op deze dag op het provinciehuis in Utrecht. Harry te Riele vertelt over wat een transitie inhoudt en geeft daarvan voorbeelden. Dik Veeffkind maakt de overgang van het meer theoretische verhaal van Te Riele naar de praktijk; hoe gaan de erfbetreiders met transitie om? Ook zal iemand van de provincie Utrecht de deelnemers bijpraten over de gebiedsprocessen die lopen in de provincie.

Vervolgens komen zowel boeren als mensen uit de keten, zoals van een slachterij, het veevoer, de zuivel en een dierenarts aan het woord en vindt er discussie plaats met hen. Wil je erbij zijn, dan kun je je aanmelden bij roelof.wijma@provincie-utrecht.nl.